

Samen kijken naar stallen!

Deelnemers:

Mts. Janssen-de Langen, Jan Weydeman, Martin Wijlens, Henk Besten, Daan de Ridder, Paul Bijl, Annette Harberink, Paul Brinkhof, Henk Hartog, Jan van Schip, Marcel Schoenmakers, Zeeuw, Gerben Braakman, Gerard Kok, Chris Bomers, Hegger, Pieter Boons - Van de Schoor, Broenink, Zuurhout, Wijnand de Wit, GerJan Kool

Drie fases

Lopende het seizoen van de themagroep volgen we drie belangrijke fases:

- Een eerste bijeenkomst waar we een bedrijfsbezoek combineren met, heel belangrijk, het voorbespreken van de inhoud van het komende jaar.
- Zoveel mogelijk bedrijven bezoeken die een antwoord kunnen geven op jullie specifieke vragen.
- Een afsluitende bijeenkomst waarbij we met een specialist stallenbouw jullie schetsen en bouwplannen bekijken en vooral proberen samen met de groep aan te vullen met goede bruikbare tips en trucs.

Aan de gang!

De 1^e bijeenkomst in november van vorig jaar zijn we gestart bij Aart van Beek in Putten. Aart heeft ons over zijn pachtbedrijf begeleid en heel praktisch verschillende zaken op zijn bedrijf aan ons uitgelegd. Het 2^e gedeelte van de dag is voortgezet in "De zoete inval". Hier zijn de wensen voor komend jaar besproken. Vervolgens hebben we samen bekeken met welke onderwerpen we meer aan de slag willen, hierbij zijn de onderstaande onderwerpen aanbod gekomen.

- Ammoniak emissie → duidelijkheid regelgeving.
- SKAL-Normen.
- Bouwtekeningen bespreken. Deze bouwtekeningen met behulp van een beamer presenteren en vervolgens gezamenlijk onder leiding van een bouwspecialist bespreken.
- Zoveel mogelijk bedrijven bezoeken.
- Energie → Opwekken (kosten, opbrengsten, subsidies)
→ Besparen (energie besparende maatregelen)
- Jongvee → Gezondheid
→ Logistiek (huisvesting/uitbesteden)
- EKO-bouwmaterialen → Welke materialen zijn er?
→ Waar kunnen ze voor gebruikt worden?
→ Wat kosten ze?

Vervolgens zijn we bij een behoorlijk aantal bedrijven langs geweest, zoals in de inleiding al genoemd zijn we begonnen bij Aart van Beek. Daarna zijn we op bezoek geweest bij Frank Lankhorst, Jan Dirk van de Voort, Cor den Hartog, GertJan Zuurhout, Jurgen Hansen en proefboerderij Haus Riswick in Duitsland. Om een goed voorbeeld aan te geven van problemen waar je als bedrijf tegen aan kunt lopen zal Cor den Hartog op de komende zomerbijeenkomst geïnterviewd worden over hindernissen die hij genomen heeft.

Om een tipje van de sluier op te lichten: We zijn als groep stallenbouw in 2 jaar tijd nu 5 verschillende loopvloeren tegen gekomen. Welke is het beste beloopbaar en zorgt tegelijkertijd voor minder emissie? Het valt niet mee om een systeem te ontwerpen waar het interne mesttransport automatisch goed gaat, waarbij we ook een hoogwaardige voeding voor de bodem als eindproduct krijgen, waarbij de emissies geminimaliseerd worden en tevens voor de koeien het beste loopcomfort biedt! Dit zijn ook nogal behoorlijke eisen, maar Cor heeft hier een uitgesproken mening over. Gecombineerd met zijn visie over hoe we dieren binnen toch zoveel mogelijk de 'buiten'-ervaring kunnen geven met de kalveren bij de koe beloofd dit een interessant verhaal te worden.

Ook zijn we met de groep naar Duitsland gegaan en wel naar Jurgen Hansen. Bijzonder is daar vooral hoe de arbeid wordt ingericht op het bedrijf: Het bedrijf van Jurgen bestaat al ongeveer 100 jaar en hij is de 3^e generatie die melkt op dit bedrijf. In de toekomst is het niet zeker of het bedrijf in de familie blijft omdat de kinderen van Jurgen weinig tot geen interesse hebben. De ondernemer heeft als visie dat hij zijn bedrijf rendabel wil houden tot dat hij met pensioen gaat zodat er altijd een mogelijkheid is om het over te nemen. In de jaren 80 werden er op het bedrijf van Jurgen al +/- 180 melkkoeien gehouden zonder jongvee. Tegenwoordig wordt het jongvee ook zelf opgefokt. Het bedrijf wordt gerund door Jurgen en één vaste medewerker, daarnaast komen er nog enkele dagen in de week losse hulpkrachten werken. Jurgen zelf zorgt vooral voor het diermanagement en de diergezondheid. Hij melkt maar eens in de 14 dagen zelf. Er wordt al 20 jaar gemolken met een 20-stands draaimelkstal met een capaciteit van ongeveer 80 koeien per uur. In de toekomst wil hij zijn stal spiegelen en uitbreiden met 80 ligplaatsen. In de uitbreiding/spiegeling komt achter de voergang vier meter looppad met één rij ligboxen en daarachter een groot strohok. De stal moet daarvoor eerst nog verhoogd worden om de gewenste breedte te kunnen halen.

Tips

Tips die we als groep hebben meegekregen bij de bezoeken zijn:

- Begin tijdig met de vergunningsprocedure indien je wil bouwen.
- Begin ook tijdig met kijken naar stallen en ervaringen van collega's
- Luister goed naar de verhalen en vraag door op knelpunten die collega's niet hadden gezien.
- Zorg ervoor dat je bouwblok groot genoeg is en blijft naar de toekomst toe.
- Bouw je stal meteen zoals je wilt, maak geen halve stal met de bedoeling deze later af te bouwen. Tegen die tijd is de regelgeving vaak zoveel veranderd dat je toch op zoek moet naar een alternatief.
- Kijk alvast vooruit als je gaat bouwen. Bij evt. groei van het bedrijf in de toekomst of verkoop van het bedrijf moet een ondernemer wel verder kunnen met de locatie.

Ontwerpen beter maken!

Als afsluiter zijn we bij Henk Hoefnagel op bezoek geweest en daar is Eric Pijnappels van DLV Bouw, Milieu en Techniek tijdens onze laatste bijeenkomst ingegaan op vragen zoals: wat voor staltype moet ik bouwen, type melkstal, hoe bouw ik een dier- en welzijnsvriendelijke stal, bouwkosten, low budget bouwen, arbeid enz.

Maar; vooral samen kijken naar de mogelijkheden om de stalontwerpen van de deelnemers te verbeteren.

Harm Wientjes

Themagroep Stallenbouw

Stal van Jan Dirk van de Voort